

14. januar 2022

J.nr.: 21/01462
TVBR

Afgørelse om afvisning af forslag til ændring af metode for markedsbaseret tildelingsproces

RESUMÉ

Energinet Systemansvar A/S (Energinet) har anmeldt et forslag til en ændring af en metoden for en markedsbaseret tildelingsproces til Forsyningstilsynets godkendelse den 14. juli 2021.

Energinet har anmeldt forslaget som led i en regional proces i samarbejde med de øvrige nordiske transmissionssystemoperatører og som en opfølgning på en afgørelse truffet af EU-agenturet for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder (ACER) som led i etableringen af et nordisk kapacitetsmarked for frekvensgenoprettelsesreserver med automatisk aktivering.

Forsyningstilsynet har vurderet forslaget i en proces koordineret med de øvrige regulerende myndigheder i den nordiske kapacitetsberegningregion, dvs. tilsynets finske og svenske søstermyndigheder, og med tilsynets norske søstermyndighed i en uformel rolle, da Norge ikke er en del af den nordiske kapacitetsberegningregion og ikke fuldt ud omfattet af EU-lovgivningen på energiområdet.

Forsyningstilsynet finder ikke, at forslaget har noget retligt indhold. Forslaget består således ikke af nogen ændring af det retlige indhold af den gældende metode (dvs. bestemmelserne i metoden), ud over en sletning af den del af metoden, der indeholder en forpligtelse til at anmelde en ændret metode ledsaget af en evaluering. Dermed lever forslaget ikke op til ACERs omtalte afgørelse, og tilsynet afviser derfor forslaget.

Forsyningstilsynet og de øvrige nordiske regulerende myndigheder forventer snarest muligt at indkalde Energinet og de øvrige nordiske TSOer til et møde som led i en proces med det formål, at metoden ændres som fastlagt i ACERs omtalte afgørelse, med den kortest mulige forsinkelse.

AFGØRELSE

Forsyningstilsynet afviser at godkende et forslag til en ændring af metoden for en markedsbaseret tildelingsproces efter artikel 41, stk. 1, i Kommissionens forordning (EU) 2017/2195 af 23. november 2017 om fastsættelse af retningslinjer for balancering af elektricitet som ændret ved Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2021/280 af 22. februar 2021 om ændring af forordning (EU) 2015/1222, (EU) 2016/1719, (EU)

FORSYNINGSTILSYNET
Torvegade 10
3300 Frederiksværk

Telefon 4171 5400
post@forsyningstilsynet.dk
www.forsyningstilsynet.dk

2017/2195 og (EU) 2017/1485 for at bringe dem i overensstemmelse med forordning (EU) 2019/943 (EBGL).

Energinet Systemansvar A/S (Energinet) har anmeldt ændringen til Forsyningstilsynets godkendelse den 14. juli 2021.

Afgørelsen er truffet i medfør af EBGL artikel 5, stk. 3, litra h.

Sagens baggrund og begrundelsen for Forsyningstilsynets afgørelse fremgår nedenfor.

SAGSFREMSTILLING

BAGGRUND

I dette afsnit redegøres for processen for udarbejdelse og vedtagelse af regionale metoder som led i etableringen af et indre marked for elektricitet i EU. Der henvises videre til afsnittet "Retsgrundlag" med gengivelse af de relevante bestemmelser for de forhold, der beskrives i dette afsnit.

Elmarkedsforordningen fastsætter regler for den grænseoverskridende handel med elektricitet for dermed at øge konkurrencen på det indre marked for elektricitet under hensyntagen til de nationale og regionale markeders særlige kendetegn. Forordningerne fastsætter grundprincipperne for tarifiering og kapacitetsfordeling og hjemler mulighed for, at Kommissionen vedtager forordninger, såkaldte netregler og -retningslinjer, der nærmere fastlægger de relevante principper og metoder, herunder processuelle regler for anmeldelse og regulatorisk godkendelse af sådanne metodeanmeldelser fra transmissionssystemoperatørerne (TSO) eller elektricitetsbørserne. Kommissionen har med hjemmel i elmarkedsforordningen vedtaget forordninger med sådanne retningslinjer. Kommissionen har således vedtaget retningslinjer bl.a. om kapacitetstildeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger (CACM) og om elektricitetsbalancering (EBGL).

Det følger af CACM, at TSOerne i EU koordinerer beregningen af den tilgængelige kapacitet. Data om den tilgængelige grænseoverskridende kapacitet er afgørende i forbindelse med den beregningsproces, hvor alle købsbud og salgsbud i EU matches.

EBGL indeholder regler for sammenkobling af de nationale europæiske balancemarkeder. Reglerne omhandler bl.a. udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver. Efter disse regler må der benyttes én af tre metoder for reservation af kapacitet: 1) den fællesoptimerende tildelingsproces, 2) den markedsbaserede tildelingsproces eller 3) tildelingsprocessen på baggrund af en økonomisk effektivitetsanalyse. Hvilken man vælger at benytte, skal aftales imellem de lande, der udveksler balanceringskapacitet.

De nordiske TSOer har anmeldt en metode efter EBGL for en markedsbaseret tildelingsproces. Det er den metode (Metoden), som ACER har godkendt efter at have foretaget ændringer deri ved afgørelse 22/2020 truffet den 5. august 2020¹. Afgørelsen er en del

¹ Afgørelse 22/2020 tilgængelig på ACERs hjemmeside: <https://acer.europa.eu/documents/official-documents/individual-decisions>

af et afgørelseskompleks bestående af fire afgørelser, alle truffet den 5. august 2020 af ACER. ACER har truffet disse afgørelser, fordi de regulerende myndigheder i den nordiske kapacitetsberegningregion ikke kunne blive enige om at godkende metodeforslag fra de nordiske TSOer om et nordisk kapacitetsmarked for frekvensgenoprettelsesreserver med automatisk aktivering (aFRR).

Når ACER træffer en afgørelse om godkendelse af en metode, forudsætter det en såkaldt positiv udtalelse til afgørelsen fra to tredjedele af ACERs Repræsentantskab, hvori Forsyningstilsynet er repræsenteret. ACERs afgørelser kan påklages til et Klagenævn under ACER. Klagenævnets afgørelser kan indbringes for EU-domstolen.

ACERs fire afgørelser er ifølge oplysninger fra ACER ikke blevet påklaget til Klagenævnet under ACER inden udløbet af klagefristen derfor den 5. oktober 2020.

SAGSFORLØB

Den 14. juli 2021 anmeldte Energinet et forslag til en ændring af metoden for en markedsbaseret tildelingsproces efter EBGL artikel 41, stk. 1, til Forsyningstilsynets godkendelse.

Metoden, som Energinet anmeldte et forslag til en ændring af (Forslaget), ledsaget af et forklaringsdokument, var blevet godkendt af ACER i en afgørelse af 5. august 2020² meddelt til transmissionssystemoperatørerne i den nordiske kapacitetsberegningregion (CCR Nordic), dvs. Energinet, finske Fingrid og svenske Svenska kraftnät³. ACER havde godkendt metoden som den ene af de fire afgørelser, der er omtalt i baggrundsnittet ovenfor.

Energinet har udarbejdet Forslaget i et samarbejde med de øvrige nordiske TSOer, dvs. Fingrid, Svenska kraftnät og norske Statnett (de fire TSOer benævnes herefter TSOerne). Forslaget er blevet anmeldt til godkendelse også hos den svenske og den finske regulerende myndighed (Ei og EV). Dette eftersom det af den netop omtalte metode godkendt af ACER (Metoden) følger, at TSOerne i CCR Nordic senest 12 måneder efter ACERs afgørelse, dvs. senest den 5. august 2021, skal anmelde et forslag til ændring af metoden til regulatorisk godkendelse.

Ændringen var således anmeldt til godkendelse efter EBGL hos de regulerende myndigheder i CCR Nordic, herunder Forsyningstilsynet.

Forsyningstilsynet har vurderet Forslaget sammen med EV og Ei og med den norske regulerende myndighed NVE-RME i en uformel rolle; Norge er ikke en del af CCR Nordic og ikke fuldt ud omfattet af EU-lovgivningen på energiområdet.

² Afgørelse 22/2020 tilgængelig på ACERs hjemmeside: <https://acer.europa.eu/documents/official-documents/individual-decisions>

³ ACER har senest fastlagt kapacitetsberegningregionerne i afgørelse 04/2021 af 7. maj 2021. Afgørelsen er tilgængelig på ACERs hjemmeside: <https://acer.europa.eu/documents/official-documents/individual-decisions>

Disse fire regulerende myndigheder (NRAerne) har diskuteret Forslaget med TSOerne på en række møder i perioden 30. august 2021 – 11. januar 2022. Drøftelserne er sket bl.a. på baggrund af en række spørgsmål, som Forsyningstilsynet har sendt til TSOerne den 1. oktober 2021. TSOerne har med henvisning til det forklarende dokument, som ledsager forslaget, redegjort for, hvorfor de ikke har fundet grundlag for at udarbejde en ændring til Metoden, der vil medføre forbedringer deraf. TSOerne har bl.a. peget på, at de ikke har kunnet indhøste praktiske erfaringer med det markedsdesign, som ACER godkendte ved de ovenfor omtalte fire afgørelser, eftersom markedet endnu ikke er igangsat.

På disse møder og i et brev sendt af Forsyningstilsynet på vegne af de regulerende myndigheder i CCR Nordic til TSOerne i CCR Nordic, dvs. Energinet, Fingrid og Svenska kraftnät den 9. november 2021, har de regulerende myndigheder i CCR Nordic meddelt, at Forslaget synes at være uden retligt indhold, hvorfor det ikke kan godkendes.

Brevet, der indeholder et positionspapir udarbejdet af de regulerende myndigheder i CCR Nordic og med Forslaget som bilag, er i det følgende betegnet som Brevet og er vedlagt som bilag 1 til denne afgørelse.

SAGENS PARTER

I forbindelse med sagens behandling, har FSTS vurderet, hvem der kan anses som part(er) i sagen. Forsyningstilsynet anser Energinet Systemansvar A/S (CVR nr. 39314959) som part i sagen i forvaltningsretlig forstand, idet Energinet Systemansvar A/S har anmeldt Forslaget til FSTS' godkendelse.

Forsyningstilsynet lægger i den sammenhæng til grund, at Myndighedsenheden hos Energinet, som er en del af Energinets koncern-moderselskab som selvstændig offentlig virksomhed (SOV) (CVR nr. 28980671), er partsrepræsentant for Energinet Systemansvar A/S.

HØRING

På et møde mellem Forsyningstilsynet og Energinet afholdt den 21. december 2021, som opfølgning på Brevet, orienterede tilsynet Energinet om, at tilsynet forventede at meddele en afgørelse til Energinet, som part i sagen, hvori tilsynet ville afvise at godkende Forslaget, da det ikke har noget retligt indhold. Tilsynet oplyste, at tilsynet forventede at kunne meddele en sådan afgørelse uden forinden at sende et udkast til afgørelsen i skriftlig partshøring. Samme sag sendte tilsynet et referatudkast fra mødet til Energinet.

Den 28. december 2021 svarede Energinet, at Energinet ikke havde kommentarer til referatudkastet sendt den 21. december 2021.

Ved en mail sendt den 7. januar 2022 partshørte Forsyningstilsynet Energinet om, at tilsynet påtænkte at offentliggøre den forventede afgørelse.

Energinet svarede i en mail af 10. januar 2022, at Energinet ikke at have bemærkninger til den påtænkte offentliggørelse af afgørelsen.

RETSGRUNDLAG

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/942 af 5. juni 2019 om oprettelse af Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER-forordningen)

ACER-forordningens artikel 5, stk. 6, indeholder en procedure for at ændre metoder anmeldt til regulatorisk godkendelse.

Artikel 5

[...]

6. Før ACER godkender vilkårene og betingelserne eller metoderne omhandlet i stk. 2 og 3, reviderer og ændrer de regulerende myndigheder eller, hvor det er kompetent, ACER dem, hvor det er nødvendigt i samråd med ENTSO for elektricitet, ENTSO for gas eller EU DSO-enheden, for at sikre, at de er i overensstemmelse med formålet med netreglerne eller retningslinjerne, og at de bidrager til markedsintegration, ikkediskrimination, effektiv konkurrence og et velfungerende marked. ACER træffer afgørelse om godkendelse inden for den frist, der er anført i de relevante netregler og retningslinjer. Denne periode begynder dagen efter den dato, hvor forslaget blev forelagt ACER.

Artikel 28 i ACER-forordningen omhandler muligheden for at klage til Klagenævnet under ACER over afgørelser truffet af ACER og indeholder en klagefrist.

1. Alle fysiske og juridiske personer, herunder de regulerende myndigheder, kan påklage en i artikel 2, litra d), omhandlet afgørelse, som er rettet til den pågældende, eller en afgørelse, som, selv om den formelt er rettet til en anden person, berører den pågældende umiddelbart og individuelt.

2. Klagen skal omfatte begrundelsen for klagen og indgives skriftligt til ACER senest to måneder efter, at afgørelsen er meddelt den berørte person, eller, hvis dette ikke er sket, senest to måneder efter offentliggørelsen af ACER's afgørelse. Klagenævnet træffer afgørelse i klagesagen senest fire måneder efter klagens indgivelse.

3. En klage indgivet i henhold til stk. 1 har ikke opsættende virkning. Klagenævnet kan dog give klagen opsættende virkning, hvis det finder det berettiget.

4. Kan klagen antages til behandling, undersøger klagenævnet, om den er velbegrundet. Klagenævnet opfordrer så ofte, det er nødvendigt, parterne i klagesagen til at fremsætte deres bemærkninger til klagenævnets egne meddelelser eller andre parter indlæg i klagesagen inden for nærmere fastsatte tidsfrister. Parterne i klagesager har ret til at fremlægge deres synspunkter mundtligt.

5. Klagenævnet kan bekræfte afgørelsen eller hjemvise sagen til ACER's kompetente organ. Sidstnævnte er bundet af klagenævnets afgørelse.

6. Afgørelser truffet af klagenævnet offentliggøres af ACER.

Kommissionens forordning (EU) 2017/2195 af 23. november 2017 om fastsættelse af retningslinjer for balancering af elektricitet som ændret ved Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2021/280 af 22. februar 2021 om ændring af forordning (EU) 2015/1222, (EU) 2016/1719, (EU) 2017/2195 og (EU) 2017/1485 for at bringe dem i overensstemmelse med forordning (EU) 2019/943 (EBGL)

I EBGL artikel 5, stk. 3, opregnes de vilkår og betingelser eller metoder samt ændringer, der skal godkendes af alle regulerende myndigheder i den berørte region:

Artikel 5

[...]

3. Forslag til følgende vilkår og betingelser eller metoder samt ændringer godkendes af alle regulerende myndigheder i den berørte region:

[...]

h) for hver kapacitetsberegningsregion metoden til en markedsbaseret tildelingsproces for overførselskapacitet, jf. artikel 41, stk. 1

EBGL artikel 6, stk. 3, omhandler ændringer til vedtagelse og ændringer af vilkår eller metoder

Artikel 6

[...]

3. Agenturet eller de regulerende myndigheder kan, alt efter hvem der er ansvarlig for vedtagelsen af vilkår og betingelser eller metoder i henhold til artikel 5, stk. 2, 3, og 4, anmode om forslag til ændringer af disse vilkår og betingelser eller metoder og fastsætte en frist for fremlæggelse af forslagene. TSO'er, der er ansvarlige for at udarbejde et forslag til vilkår og betingelser eller metoder, kan fremlægge forslag om ændringer heraf for de regulerende myndigheder og agenturet. Forslagene om ændring af vilkår og betingelser eller metoder sendes i høring i overensstemmelse med proceduren i artikel 10 og godkendes i overensstemmelse med proceduren i nærværende artikel 4 og 5.

EBGL artikel 38-43 omhandler udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver. Artikel 38 indeholder de generelle krav dertil.

Artikel 38

1. To eller flere TSO'er kan på eget initiativ eller på anmodning fra deres relevante regulerende myndigheder i overensstemmelse med artikel 37 i direktiv 2009/72/EF udarbejde et forslag om anvendelse af en af følgende processer:

a) den fælles optimerede tildelingsproces i henhold til artikel 40

b) den markedsbaserede tildelingsproces i henhold til artikel 41

c) tildelingsprocessen på baggrund af en økonomisk effektivitetsanalyse i henhold til artikel 42.

Overførselskapacitet, der tildeles med henblik på udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver inden denne forordnings ikrafttrædelse, kan fortsat anvendes til dette formål indtil kontraktperiodens udløb.

2. Forslaget om anvendelse af tildelingsprocessen skal indeholde:

a) budområdegrænserne, tidsrammen for markedet, varigheden af anvendelsen og den metode, som skal anvendes

b) ved en tildelingsproces på baggrund af en økonomisk effektivitetsanalyse: mængden af tildelt overførselskapacitet og selve den økonomiske effektivitetsanalyse, som indeholder en begrundelse for en sådan tildelings effektivitet.

3. Senest fem år efter denne forordnings ikrafttrædelse skal alle TSO'er udforme et forslag med henblik på at harmonisere metoden til tildelingsprocessen for overførselskapacitet med henblik på udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver for hver tidsramme i henhold til artikel 40 og i givet fald i henhold til artikel 41 og 42.

4. Overførselskapacitet, der tildeles med henblik på udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver, må udelukkende anvendes til frekvensgenoprettelsesreserver med manuel aktivering og frekvensgenoprettelsesreserver med automatisk aktivering og til erstatningsreserver. Sikkerhedsmargenen, der er beregnet i henhold til forordning (EU) 2015/1222, skal anvendes til forvaltning og udveksling af frekvenskontrolreserver, med undtagelse af jævnstrømsforbindelser, hvortil der ligeledes kan tildeles overførselskapacitet til forvaltning og udveksling af frekvenskontrolreserver i overensstemmelse med stk. 1.

5. TSO'er må kun tildele overførselskapacitet med henblik på udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver, såfremt overførselskapaciteten beregnes i overensstemmelse med de kapacitetsberegningemetoder, der er udviklet i overensstemmelse med forordning (EU) 2015/1222 og i henhold til forordning (EU) 2016/1719.

6. TSO'er skal medregne overførselskapacitet, der tildeles med henblik på overførsel af balanceringskapacitet eller deling af reserver, som allerede tildelt overførselskapacitet i forbindelse med beregningerne af overførselskapaciteten.

7. Hvis indehavere af fysiske transmissionsrettigheder anvender overførselskapacitet med henblik på udveksling af balanceringskapacitet, anses kapaciteten for udelukkende at være nomineret med henblik på at udelukke den fra anvendelsen af princippet om brug den eller sælg den (»UIOSI«).

8. Alle TSO'er, der udveksler balanceringskapacitet eller deler reserver, skal regelmæssigt vurdere, om der stadig er behov for overførselskapacitet, der er tildelt med henblik på udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver, til dette formål. Anvendes tildelingsprocessen på baggrund af en økonomisk effektivitetsanalyse, foretages denne vurdering mindst hvert år. Når der ikke længere er behov for overførselskapacitet, der er tildelt med henblik på udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver, skal den frigøres hurtigst muligt og tilbageleveres i de efterfølgende tidsrammer for kapacitetstildeling. Denne overførselskapacitet anses ikke længere for at være allerede tildelt overførselskapacitet i forbindelse med beregningerne af overførselskapaciteten.

9. Hvis overførselskapacitet, der er tildelt med henblik på udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver, ikke er blevet anvendt til den tilknyttede udveksling af balanceringsenergi, skal den frigøres til udveksling af balanceringsenergi med kortere aktiveringstid eller til forvaltning af processen til udligning af modsatrettede ubalancer.

Artikel 39 omhandler beregningen af markedsværdien af overførselskapacitet. Bestemmelsens stk. 5 vedrører principper for den forventede markedsværdi af overførselskapacitet.

Artikel 39

[...]

5. Den forventede markedsværdi af overførselskapacitet skal bygge på et af de følgende alternative principper:

- a) anvendelse af gennemsigtige markedsidekatorer, der viser markedsværdien af overførselskapacitet, eller*
- b) anvendelse af en prognosemetode, der giver mulighed for en nøjagtig og pålidelig vurdering af markedsværdien af overførselskapacitet.*

Den forventede markedsværdi af overførselskapacitet til udveksling af energi mellem budområder skal beregnes ud fra de forventede forskelle i markedspriserne på day-ahead-, og når det er relevant og muligt på intraday-markederne mellem budområder. Ved beregningen af den forventede markedsværdi skal der tages behørigt hensyn til yderligere relevante faktorer, som påvirker efterspørgsels- og produktionsmønstre i de forskellige budområder.

Artikel 41 omhandler den markedsbaserede tildelingsproces.

Artikel 41

1. Senest to år efter denne forordnings ikrafttrædelse kan alle TSO'er i en kapacitetsberegningssregion udforme et forslag til en metode til en markedsbaseret tildelingsproces vedrørende overførselskapacitet til udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver. Denne metode skal gælde for udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver med en kontraktperiode, som ikke overstiger én dag, og hvor kontrakten indgås højst én uge forud for leveringen af balanceringskapaciteten. Metoden skal omfatte:

a) underrettningsprocessen vedrørende anvendelsen af den markedsbaserede tildelingsproces

b) en detaljeret beskrivelse af, hvordan den faktiske markedsværdi af overførselskapacitet til udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver bestemmes, samt den forventede markedsværdi af overførselskapacitet til udveksling af energi og i givet fald den faktiske markedsværdi af overførselskapacitet til udveksling af energi og den forventede markedsværdi af overførselskapacitet til udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver

c) en detaljeret beskrivelse af prissætningsmetoden, ordningen for bindende kapacitet og delingen af flaskehalsindtægter fra den overførselskapacitet, der er blevet tildelt bud vedrørende udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver gennem den markedsbaserede tildelingsproces

d) processen, hvorved der fastlægges en maksimal mængde af tildelt overførselskapacitet med henblik på udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver i henhold til stk. 2.

2. Overførselskapacitet, der tildeles på baggrund af en markedsbaseret tildelingsproces, skal begrænses til 10 % af den kapacitet, som stod til rådighed for udveksling af energi i det foregående relevante kalenderår mellem de pågældende budområder, eller for så vidt angår nye samkøringslinjer 10 % af disse nye samkøringslinjers samlede installerede tekniske kapacitet.

Denne begrænsning af mængden finder ikke nødvendigvis anvendelse, når kontrakten indgås højst to dage forud for leveringen af balanceringskapacitet, eller for budområdegrænser forbundet via jævnstrømssamkøringslinjer indtil den fælles optimerede tildelingsproces harmoniseres på EU-niveau i henhold til artikel 38, stk. 3.

3. Denne metode skal bygge på en sammenligning af den faktiske markedsværdi af overførselskapacitet til udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver og den forventede markedsværdi af overførselskapacitet til udveksling af energi eller på en sammenligning af den forventede markedsværdi af overførselskapacitet til udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver og den faktiske markedsværdi af overførselskapacitet til udveksling af energi.

4. Prissætningsmetoden, ordningen for bindende kapacitet og delingen af flaskehalsindtægter fra overførselskapacitet, der er blevet tildelt med henblik på udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver gennem den markedsbaserede tildelingsproces, skal sikre ligebehandling med den overførselskapacitet, der tildeles til udveksling af energi.

5. Overførselskapacitet, der er tildelt med henblik på udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver gennem den markedsbaserede tildelingsproces, må kun anvendes til udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver og den dertil knyttede udveksling af balanceringsenergi.

ACER Decision 22/2020 on the market-based allocation process of cross-zonal capacity for the exchange for balancing capacity for the Nordic CCR

ACERs afgørelse 22/2020 omhandler en markedsbaseret tildelingsproces for udveksling af balanceringskapacitet eller deling af reserver i mellem budzoneområderne i den nordiske kapacitetsberegningregion (CCR Nordic).

Artikel 2 fastlægger afgørelsens adressat.

*Article 2
This Decision is addressed to Nordic CCR TSOs
Energinet
Fingrid,
and Svenska kraftnät*

Annex I (selve metoden)

Metodens artikel 6 vedrører fastlæggelsen af den forventede markedsværdi af den grænseoverskridende kapacitet til udveksling af energi i day-ahead markedskoblingen. Efter metodens artikel 6, stk. 4, skal TSOerne i CCR Nordic anmelde en ændring af metoden til regulatorisk godkendelse inden for et år.

Article 6

Determination of the forecasted market value of cross-zonal capacity for the exchange of energy in single day-ahead coupling

1. The initial forecasted market value of cross-zonal capacity used for the exchange of energy, defined for each direction, for each bidding zone border and for each day-ahead market time unit, shall be:

(a) equal to the positive market spread for each day-ahead market time unit of the reference day for the direction of the positive market spread; or

(b) equal to zero for each day-ahead market time unit of the reference day for the direction of the negative market spread or in case of zero market spread.

2. A mark-up will be added to the initial forecasted market value of cross-zonal capacity calculated in accordance with paragraph 1, in order to take into account the uncertainty of the forecasted market value of cross-zonal capacity. This mark-up is defined for each direction as follows:

(a) if there is a negative or zero market spread for the initial forecasted market value of cross-zonal capacity in accordance with paragraph 1, the mark-up will be 0.1 EUR/MWh; and

(b) if there is a positive market spread, for the initial forecasted market value of cross-zonal capacity in accordance with paragraph 1, the mark-up will be 1 EUR/MWh.

3. If the average positive forecast error over the last 30 days, per bidding zone border and per direction, excluding the 5% hours with the highest positive forecast errors, is 1 EUR/MWh higher or lower than the mark-up applied the day before, the TSOs of this bidding zone border shall respectively increase or decrease the mark-up pursuant to paragraph 2(b) with 1 EUR/MWh for the respective direction. The mark-up for a positive market spread, can never be lower than the default value pursuant to paragraph 2(b) and never higher than 5 EUR/MWh. The updated mark-ups shall be published pursuant to Article 12(1).

4. No later than 12 months after approval of this methodology, the TSOs shall submit an amendment to this methodology based on one of the alternative principles pursuant to Article 39(5). This amendment shall at least include a calculation of a dynamic mark-up value, for each bidding zone border and for each direction, replacing paragraph 3 and 4, and shall be supported by an assessment that shows at least:

(a) the accuracy of the forecasted market value when applying different ranges of historical time series as input data for determining the mark-ups, per bidding zone border and per direction;

(b) the accuracy of the forecasted market value when applying different time intervals for defining and updating the mark-ups, per bidding zone border and per direction;

(c) the accuracy of the forecasted market value when applying different reference days;

(d) the accuracy of the forecasted market value when applying additional relevant factors influencing demand and generation patterns in the different bidding zones;

(e) the estimated welfare effect for a range of confidence levels of the positive forecast errors, per

bidding zone border and per direction.

5. The forecasted market value for the exchange of energy for each direction shall be equal to the sum of the initial forecasted market value pursuant to paragraph 1 and the mark-up pursuant to paragraph 2.

6. The reference day shall be the previous day for which the clearing prices for each day-ahead market timefra.me are available for each bidding zone.

7. The TSOs shall monitor the efficiency of the forecasting methodology pursuant to Article 12(5).

FORSYNINGSTILSYNETS BEGRUNDELSE FOR AFGØRELSEN

Denne sag drejer sig om det forslag til ændring af metoden for en markedsbaseret tildelingsproces efter EBGL artikel 41, stk. 1, som Energinet har anmeldt til Forsyningstilsynets godkendelse efter EBGL artikel 6, stk. 3, 2. pkt., jf. artikel 5, stk. 3, litra h.

Afgørelsen er truffet i medfør af EBGL artikel 5, stk. 3, litra h.

Brevet vedlagt denne afgørelse som bilag 1 udgør en del af denne afgørelse og tjener som dokumentation for, at denne afgørelse er truffet og begrundet som led i en proces koordineret med de øvrige berørte regulerende myndigheder i CCR Nordic, dvs. Ei og EV.

Forsyningstilsynet finder, at Forslaget er uden retligt indhold og dermed ikke kan godkendes, hvilket der er redegjort nærmere for i det følgende.

Metodens artikel 6 vedrører fastlæggelsen af den forventede markedsværdi af den grænseoverskridende kapacitet til udveksling af energi i day-ahead markedskoblingen. Efter metodens artikel 6, stk. 4, skal TSOerne i CCR Nordic anmelde en ændring af metoden til regulatorisk godkendelse senest 12 måneder efter Metodens godkendelse, dvs. senest den 5. august 2021.

I Metodens artikel 6, stk. 4, fastsættes minimumskrav til, hvad en sådan ændring skal indeholde. Det følger af bestemmelsen, at ændringen skal være baseret på et af principperne fastlagt i EBGL artikel 39, stk. 5, som vedrører principper for den forventede markedsværdi af overførselskapacitet. Det fremgår af Metodens artikel 6, stk. 4, at ændringen som et minimum skal indeholde en beregning af en dynamisk mark up-værdi for hver budområdegrænse og i hver retning, hvorved metodens artikel 6, stk. 3 og 4, erstattes. Ændringen skal være ledsaget af en vurdering, hvis nærmere minimumsindhold også er fastlagt i Metodens artikel 6, stk. 4.

En sammenligning af Forslaget med Metoden viser, at den eneste ændring i Metodens dispositive del, dvs. artiklerne, der som sådan fastlægger metodens retlige indhold, består i en sletning af Metodens artikel 6, stk. 4, hvorved Metodens artikel 6, stk. 5, stk. 6, og stk. 7, bliver henholdsvis artikel 6, stk. 4, stk. 5, og stk. 6, i Forslaget.

Forslaget består således ikke af nogen ændring af Metodens retlige indhold, ud over en sletning af artikel 6, stk. 4, i Metoden, der indeholder en forpligtelse til at anmelde en ændret metode ledsaget af en evaluering.

Forsyningstilsynet har overvejet, om det vil give mening med en ændring af Forslaget efter enten proceduren fastlagt i ACER-forordningens artikel 5, stk. 6, hvorefter de regulerende myndigheder kan ændre et forslag, eller efter proceduren fastlagt i EBGL artikel 6, stk. 3, hvorefter de regulerende myndigheder kan anmode TSOerne om en ændring af forslaget som en betingelse for en godkendelse deraf.

Forsyningstilsynet finder imidlertid ikke, at det giver mening at ændre et forslag uden retligt indhold.

Videre finder Forsyningstilsynet ikke, at det vil være en gangbar løsning med en regulatorisk forlængelse af fristen på 12 måneder til at anmelde Forslaget, som følger af Metodens artikel 6, stk. 4. En sådan forlængelse ville kunne give TSOerne mulighed for at indhøste praktiske erfaringer med det nordiske aFRR-kapacitetsmarked, som ACERs afgørelser 19-22/2020 fra 5. august 2020 sætter rammerne for. TSOerne har peget herpå under møderne omtalt i afsnittet Sagsforløb ovenfor.

Tilsynet bemærker hertil, at CCR Nordic TSOerne ikke påklagede ACERs afgørelse 22/2022 inden for den to måneders frist derfor, der følger af artikel 28, stk. 2, i ACER-forordningen, og som CCR Nordic TSOerne blev vejledt om (side 23 i afgørelsen). Dette selvom CCR Nordic TSOerne efter tilsynets vurdering ikke kan have forventet, at det aFRR-kapacitetsmarked, som ACERs afgørelser 19-22/2020 fastsætter rammerne for, ville have været igangsat 12 måneder efter ACERs afgørelse den 5. august 2020. Tilsynet henviser her til den begrænsning for en sådan igangsættelse, der følger af sammenhængen mellem den nordiske kapacitetsberegningsmetode og EBGL artikel 38, stk. 5. Om denne begrænsning henvises nærmere til det brev, som CCR Nordic NRAerne sendte til CCR Nordic TSOerne den 15. oktober 2020 med vejledning om en læsning af ACERs afgørelser 19-22/2020.

Forsyningstilsynet finder på denne baggrund at måtte afvise Forslaget.

Forsyningstilsynet finder ikke, at det anførte af Energinet og de øvrige nordiske TSOer i det forklarende dokument til Forslaget, og som TSOer har redegjort for under de møder, der er omtalt ovenfor i afsnittet Sagsforløb, kan føre til et andet resultat.

VIDERE PROCES

Forsyningstilsynet oplyste på mødet afholdt den 11. januar 2022 mellem de nordiske NRAer og TSOer, at tilsynet og de øvrige nordiske NRAer forventer snarest muligt at indkalde de nordiske TSOer til et møde som led i en proces med det formål, at Metoden ændres som fastlagt i dens artikel 6, stk. 4, med den kortest mulige forsinkelse.

Der er redegjort nærmere for denne videre proces i Brevet, hvad Forsyningstilsynet tillige drøftede med Energinet på det omtalte møde den 21. december 2021.

OFFENTLIGGØRELSE AF AFGØRELSEN

Forsyningstilsynets afgørelse offentliggøres, jf. elforsyningslovens § 78 b, stk. 1.

KLAGEVEJLEDNING

Eventuel klage over denne afgørelse kan indbringes for Energiklagenævnet, jf. § 89, stk. 1, i elforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 984 af 12. maj 2021). Klagen skal være skriftlig og være indgivet inden 4 uger efter, at Forsyningstilsynets afgørelse er meddelt.

Klagen indgives til:

Energiklagenævnet
Nævnenes Hus
Toldboden 2
8800 Viborg
Tlf.: 72 40 56 00
E-mail: ekn@naevneneshus.dk

Energiklagenævnets kontortid kan have betydning for, om klagen er indgivet i rette tid. Nærmere information om klagefristen, hvem der kan klage (klageberettiget) og nævnets klagebehandling fremgår af Energiklagenævnes hjemmeside www.ekn.dk.

Med venlig hilsen

Thomas vom Braucke
Chefkonsulent
Tlf +45 41 71 53 82
tvbr@forsyningstilsynet.dk